

DR. ALF. GRINIUS

Moderniosios bei mokslinės medicinos horizontuose

Aviacijos medicina ir tolimesnis erdvės užkariavimas

Žmogaus troškimas „kilti į aukštį“ ir „skrajoti kaip paukštis“ yra taip senas, kaip ir pati žmonija. Tas matosi iš senovės mitologinių pasakojimų bei padavimų (kinų, arabų, graikų ir kt.), išsilikusių dar nuo tūkstančių metų prieš Kristaus gimimą. Tačiau tikruosius logiškai pagrįstus faktus nuo padavimų realiau išskirti bepradedama jau tik pagrindiniai teoretiniai darbai garsaus italų menininko ir karo inžinieriaus Leonardo da Vinci (1452-1515). Dar keli šimtų metų turėjo prabėgti ligi faktiškai tikras techniškinis aviacijos vystymasis jau pilnu tempu beprasidėjo (apie pabaigą 19-to šimtmečio).

Vos tik suradus šio kias technines priemones kilti į orą, sekantis žingsnis jau turėjo būti daromas medicinos personalo, studijuojant įvairias atmosferines įtakas žmogaus kūnui. Pirmasis gydytojas, ėmęs šios srities mokslinių tyrinėjimų, buvo amerikietis Dr. John Jeffries, kuris, atidėjęs savo gydytojo praktiką, ryžosi kartu su prancūzu M. Blanchard keltis balionais į orą šio tyrinėjimo tikslais. Su to laiko techninėmis priemonėmis jiems vis dėlto pavyko pasiekti apie 9,250 pėdų (apie 3,000 metrų) aukščio ir užregistruoti kai kurias atmosferines savybes. Vėliau anglas Dr. Edward Jenner (garsusis skiepų išradėjas), italas P. Andreini, airis Crosbie ir rusas Sachrof taip pat prisiskaitė prie pačių pirmųjų mokslininkų suinteresuotų skraidytojų.

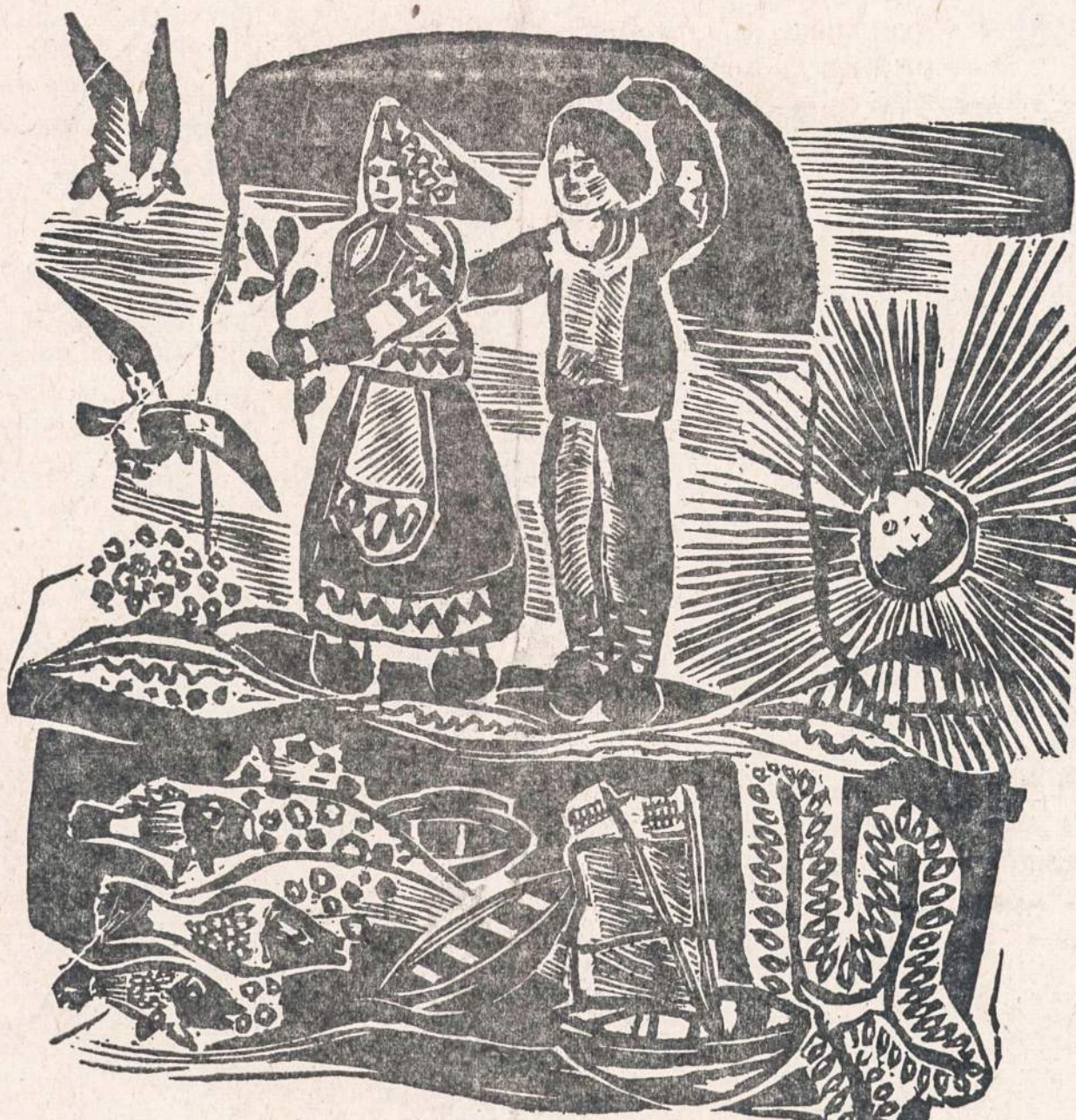
Laike I Pasaulio karo aviacija ir aviacijos medicina jau pradėjo vaidinti gana žymią rolę. Ji II-me Pasaulio kare ji tapo jau tiek plačiai išvystyta, kad turėjo lemiamą reikšmę karo eigoje ir jo galutinėse pasėkose.

Taip sparčiai besivystant aviacijos technikai, pasiekiant vis didesnių greičių ir aukštį, naujos komplikacijos biologinės bei medicinos problemos pradėjo vieną po kitos rodytis. Turint tiesioginio reikalo su gyvybėmis, nugalėjimas šių problemų darosi paliginant gana lėtas ir reikalaujantis nepaprasto atsargumo bei apdairumo. Kokios yra tos problemos, čia norima kečias svarbiausias iš jų trumpai ir elementariškai paliesti.

Mūsų kvėpuojamas oras yra sudėtas iš mišinio įvairių dujų, k.a. apie 78% azoto, apie 21% deguonio ir daug mažesniomis proporcijomis kitų, kaip anglies dvideginio, apie 0,03% ir t.t. Šios dujos, jau atskirai paėmus, turi tam tikrą svorį ir spaudimą. Gi oro mišinio svoris ir spaudimas priklauso dalinai nuo procentualinio (santykio bei proporcijos) įvairių jame esančių dujų. Mūsų kvėpuojamo oro sąstatais ir tuom spaudimas didžia dalimi paprastai priklauso nuo atmosferinio lygio bei aukštumos. Vidutiniškas spaudimas (svoris) jūros lygy (ne aukštumo) yra apie 14,7 svarų į vieną kvadratinį colį (vieną colį sudaro apie 2,54 centimetrų). Prie šio spaudimo mūsų kvėpavimo organai yra normaliai prisitaikę, galėtų atlikti komplikutas fi-

ziologines (plaučių sienelių—deguonio, anglies dvideginio iškeitimo) funkcijas. Gi pakilus apie 18,000 pėdų į aukštį, virš minėtas spaudimas jau sumažėja maždaug ligi pusės. Prie tokio pasikeitimo mūsų kūno organai dar pajėgia prisitaikinti ir toleruoti net ir gana ilgą laiką. Tačiau pasikeilus apie 30,000 pėdų, dalykai jau darosi liūdniesni. Vidutiniškai normalus asmuo, jeigu neapsaugotas specialiais prietaisais, praranda samonę maždaug 2 minučių laikotarpy. Specialūs kostiumai su automatiniais deguonies tiekėjais bei spaudimo regulatoriais padeda iš dalies nugalėti panašius keblumus tik iki tam tikro aukščio. Tačiau šie prietaisai dažnai pareikalauja didesnės fizinės energijos, ypač tingiai kada oro iškvėpimas turi būti susijęs su samoninio kūno įtempimu. Tas prisideda prie palyginti greito fizinio pavargimo, kalbos lėtumo bei neaiškumo ir t.t., kas yra svarbu ryšio bei komunikacijos palaikyme laike skridimo. Aukštį apie 60,000 pėdų ir aukščiau, vėl naujos komplikacijos yra sutinkama. Pagal fizinius principus čia kraujas jau pradeda „virtti“ prie normalios kūno temperatūros, ir neapsaugotas asmuo mirtinai praranda samonę ir keletą sekundžių.

Antra svarbi problema, iš kurios vėl naujos mažesnės šakojasi, yra susijusi su gravitacija. Kiekvienas kūnas bei atskiri organai turi savo normalų svorį. Kas gi darosi su svoriu prie kitėjancio greičio bei aukščio? Kūnas gali darytis lengvesnis, besvoris, arba keletą kartų sunkesnis (pajuntama jausmas „lyg bebūtum iš švino nulieta“). Atskiri organai, ypačingai širdis, smegenys ir t.t. gali būti daugiau ar mažiau neigiamai paveikiami, pvz. atvejais, kada jie yra plėšiami iš savo normalios anatominės padėties. Kraujas kaip skystis čia yra nepaprastai paveikiamas „varinėjančios“ gravitacijos jėgos. Atveju taip vadinamos pozityvinės gravitacijos, kada kraujas yra varomas nuo galvos link kojų, jo stoka smegenyse, akys ir t.t. pradeda daryti neigiamą įtaką samonei bei regėjimui (samonės aštrumas „blanksta“, akys darosi tamsu ir t.t.). Gi vadinamos negatyvinės gravitacijos atveju, kada kraujas yra varomas nuo kojų link galvos, pasekmės darosi taip pat ne geresnės; kraujas pradeda tvenktis galvoje (gaunasi jausmas „lyg galva plyštų“), akys darosi raudonai tamsu, ir jeigu greitis dar pakyla arba ilgiau išlaikomas, kraujas jau pradeda išsilieti iš smegenis ir kitus audinius, ko visko pasekmės yra logiškai aiškios. Ryšium su greičiu bei gravitacijos kaitaliojimusi, t. v. otolitai (virdaus ausies balansiniai kaukuliukai), be to, skystis semicikuliariniuose kanalėliuose, t. p. turi didelės reikšmės išsaugant kūno pusiausvyrą. Įvairūs cheminiai junginiai yra studijuojami, kuriais laikinai apmarinus šias kūno vietas, yra iš dalies išvengiama tų nemalonių pasekų. Iš paskutinių patirimų yra žinoma, kad prie susirgimų ir fi-

PAULIUS AUGIUS

ILIUSTRACIJA

Noah Webster — amerikiečių kalbos tėvas

Prieš 200 metų (1758 m. spalio 16 d.) gimė žmogus, kuris buvo vadinamas amerikiečių kalbos tėvu. Be tautinės kalbos negali būti tautinės literatūros.

Praėjus 25 metams (1783 m.), kai Jungtinėms Amerikos Valstybėms pasiekė savo nepriklausomybės, Noah Webster, jaunas mokytojas, vienas, be jokios pagalbos, sukūrė tautinę kalbą, išleisdamas raidžių tarimo knygą, kurios milijonas kopijų kas metai per tris ketvirtis šimtmečio buvo išspauduota. Šios garsios knygos, žinomos „Webster Blue-Backed Speller“ vardu, įžangoje jis rašė sekančius žodžius:

„Autoriaus noras yra padidinti konferencijai Amerikos respublikų garbę ir turtą. Šis kraštas netolimoje ateityje turi pasižymėti savo literatūrinio pagerinimu, kaip jau pasižymėjo savo liberališkumu civilinėse ir ekonominėse konstitucijose.“

Websteriui nebuvo svetima jo laiko politika ir politiniai įvykiai. Jis narsiai kovojo už Konstitucinės Konvencijos suaukštinimą 1787 m. ir du metus prieš tai jis išleido savo „Sketches of American Policy“, apie kurią buvo aprašyta, kad „tai yra, tur būt, pirmas parašytas valdinės formos pasiūlymas, kuris buvo labai artimas tai formai, kuri konvencijos metu buvo nusistatyta“.

Noah Webster gimė ir augo West Hartford, Connecticut. 1774 m. jis buvo išsiųstas į Yale koledžą. Prieš išvykstant jo tėvas jam davė parašymą „tarnauk savo generacijai ir daryk gerą pasauliui“.

Vėliau, būdamas kaimo mokytoju, jis suprato darbo reikalingumą tarnauti daugeliui generacijų. „Jaunimo auklėjimas“, jis rašė, „visose valdžios formose yra pirmutinis objektas. Ankstyvų gyvenimo metų

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

ne, USAF, 1957-8; Flugmedizin, Dr. Br. Müller, Dueseldorf, 1956; Psychologie du Vol, Dr. E. Evrard, Bruxelles, 1956; Investigación geofísica y biológica a altitudes extremas, F. I. Ordway, Rev. Arg. Interpl., 1957, 4:1; Effetti biologici delle radiazioni cosmiche, D. G. Simons, Riv. med. aeronaut., 1957, 20:47; Voprosy mediciny pri mežplanetnych polietach, P. K. Isakov u V. B. Malkin, Med. rabot. 1958, 7:24; Der Mensch im Weltraum, H. Faust, Naturwissenschaft. Rundschau, 1957, 10:270.

Montesiorinės Draugijos steigimo reikalu

REMKIME MAŽŲJŲ AUKLĖJIMĄ, PAGRISTĄ PSICHINĖS HIGIENOS MOKSLU IR GIMTOSIOS KALBOS MEILE

D. Petrutytės pranešimas, skaitytas steigiamajame „Amerikos Lietuvių Montesiorinės“ Dr-jos susirinkime, įvykusiame 1958 metais lapkričio mėn. 21 d. Jaunimo Centre, Čikagoje, Illinois

Gal ne vienas šiandien nuste- bęs klausia: o kam, kokiam reikalui steigiama dar viena d-ja, kai jau ir taip turime begalės visokiųjų organizacijų ir jų padalinių?

Klausimas rimtas ir nuostaba nebe pagrindo. Juk iš tikrųjų, kaip toį Baranausko giesmėje: „Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų kalnai ir maži kalneliai“;

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

taip ir mūsų visuomeniniame iš- eivijos gyvenime: d-jos, broli- jos, susivienijimai, sambūriai, o šalia jų dar įvairios kuopelės, būreliai, rateliai — kuriuosna, atrodo, tikrai turėtume sutilpti

didelį savo egoizmą ir nesupra- timą, ką tai reiškia vaikų augin- ti, o tuo labiau jį tinkamai auk- lėti. Taip pat iš tų pasakymų kyšo aiškus mūsų nesiorientavi- mas, nei kas tas vaikas yra, nei kodėl jam duota tokia ilga vai- kystė, nei kas jam tame am- žiuje būtinai yra reikalinga.

Kodėl šią d-ją nepavadiname: Birute ar Rūta, ar bendrai aukl- ėjimo d-ja, o kažkokios italės „gydytojos“ vardu?

Montessori vardas ir jos var- du pavadintasis sąjūdis, tai są- jūdis, kuris pirmą kartą žmo- nijos istorijoje imasi uždavinio skelbti žmonėms svarbą ir reikš- mę mažojo vaiko sprendžiant tautines, socialines, ekonomines, pagaliau taikos ir karo proble- mas.

Šis sąjūdis yra pasaulinio masto (jo būstinė šiandien yra Olandijoje — Amsterdamo), jo dinamiškas paplitimas visame pasaulyje tarp civilizuočių ir ne- civilizuočių tautų tik per pusę šimtmečio rodo, kad jis atitinka žmonių aspiracijas, jų giliau- sius troškimus, kurie amžių bė- gyje buvo susikaupę į pasamo- nyje. Todėl ir į Montessori šian- dien nebežiūrima kaip į tam tik- ros tautos ar profesijos asme- nį, bet tikrai kaip į Repren- tantę „vaiko šimtmečio“.

Kodėl pasirinkome Montesso- ri auklėjimo metodą, o ne koki- nors kitą, kurį jau daugelis lai- ko atgyvenusių, nors iš tikrųjų dar nėra spėję net apgraužti su juo susipažinti?

Šis metodas nėra nei pasenęs, nei atgyvenęs, nes jis remiasi pastoviomis, nesikeičiančiomis žmogaus plėtros tendencijomis tiek fizinėje, tiek psichinėje sri- tyse. Jis neišvedamas nei iš fi- losofinių, nei iš pasaulėžiūrinių doktrinų.

Montessori metodas yra pa- grįstas giliosiomis studijomis kaip auga ir vystosi universalusis žmogus antropologiniu, fiziolo- giniu ir psicho fiziniu atžvil- giais. Vis vien kas tas žmogus bebūtų, kur jis begyventų, kaip jis bebūtų valdomas, kokias suoliais bėpažangėtų ar atžan- gėtų jo civilizacinė aplinka — jis visuomet gimsta vaiku ir jam reikia išgyventi eilę metų, kad pasiektų fizinio ir psichinio su- brendimo lygį.

Šiandien neįmanu pramatyti, kad žmogaus kūno augime ir jo fizinės plėtros eigoje galėtų įvykti kokie esminio pobūdžio įvyktimai.

Tokie pat pastovūs veiksniai tvarko ir dvasinę žmogaus plė- rą, dvasinį žmogaus plėtimą- si, iš kurių ir yra išau- gęs montesiorinis metodas. Dėl- to jis originalus, naujas, nesen- stantis ir universalus. Origina- lus, nes remiasi atradimu jaut- rinio laikotarpio vaikuose, kur- rie per visą žmogaus plėtimimo- si laiką tvarko psichinių galių vystymąsi ir kultūrinį, mora- linį bei tautinių vertybių pasi- savinimą. Universalus, nes tin- ka visos pasaulio vaikams be iš- imties.

Pagaliau Montessori žiūri į auklėjimą, ne kaip į pastangas formuoti žmogaus asmenybę iš viršaus, bet kaip į pagalbą gy- venimui, kaip į priemonę padė- ti žmogaus asmenybei pasiekti savarankiškumo bei nepriklau- somumo — intelektualinio, morali- no, socialinio ir ekonominio. Tikrai savarankiškumas gali lai- duoti pilnatvę žmogiškos asme- nybės išsiskleidimą.

Šituo pačiu pagrindu ir stei- giamoji „Amerikos Lietuvių (Tęsinys 2-me pusl.)

Svarbesni literatūriniai šaltiniai: Aviation Medici-

Common Council

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBAS SVEIKINA NAUJIENAS

LINKI NARIAMS IR RĖMĖJAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

LAI GYVUOJA
ZEMAIČIAI
PER AMŽIUS!!!

Brighton Parko Lietuvių
Moterų Klubas

LINKI
LINKSMŲ KALĖDŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ
1959 METŲ!

SVENČIŲ PROGA NUOSIRDŽIAI SVEIKINAME VISUS
MIEŠUS MŪSŲ KLIENTUS, DRAUGUS BEI
PAŽISTAMUS. LINKĖDAMI TYRŲ KALĖDŲ DŽIAUGSMO,
DVASIOS RAMYBES, STIPRIOS SVEIKATOS,
VISOKIŲ LAIMŲ IR LINKSMŲ BEI LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ — 1959-ųjų — METŲ!

Paulius Leonas, Jonas Dagys, Bernardas Gerčius, Algis
Grigas, Paul Hanisko, Antanas Katilius, adv. John Kerulis,
Antanas Linas, Bronius Liskus, Antanas Plaušinitis,
Halina Plaušinitis, Pranas Pranckevičius, Antanas
Reklaitis, Aloyzas Sirutis ir Justinas Šaulys.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street Chicago 29, Illinois
Tel.: WALbrook 5-6015

UPYTĖS DRAUGISKAS KLUBAS

LINKI
NARIAMS IR VISIEMS
LINKSMŲ KALĖDŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

(Atkelta iš 1 mo. psl.)

Montesorinė D-ja" nebus nei pa-
saulėžiūrinė, nei srovinė. Jos
pagrindinis tikslas bus rūpin-
tis tinkamu mažųjų auklėjimu
padedant steigti jiems atitinka-
mus auklėjimo židinius, kurie
vadinasi ne romantiškai sim-
boliniais "vaikų darželiais", bet
pagal savo realų turinį bus va-
dinami "Vaikų Namais", kad
ir ne specialiai dar vaikams pa-
statytai. Tenai vaikai galės
prasmingai išgyventi savo vai-
kystę pamildami bei grūdinda-
mi savo tėvų kalbą ir organi-
škai suaugdami su tautos papro-
čiais. Šitame amžiuje pasisa-
vintoji lietuviybė ne tik žodžių,
bet ir raštu bus savaimingai su-
augusi su pačiu žmogumi ir pa-
sidarys jo sielos įstatymu.

Kitas d-jos uždavinys bus
skleisti visais galimais būdais
žinias apie mažojo vaiko psicho-
fizinę struktūrą, apie jo plėtos
dėsnį, ypač supažindindant
visuomenę su psichinės hi-
gienos mokslo pasiekimais.

Kaip seniau nepažinimas fizi-
nės higienos bei fizinės plėtos
dėsnio buvo privedęs prie ka-
tastrofiško vaikų mirtingumo,
taip šiandien nepažinimas psi-
chinės plėtos dėsnio veda prie
baisaus dvasinio bei moralinio
žmonių pakrikimo.

Nežiūrint psichologijos moks-
lo pažangos ir begalinės daugy-
bės pedagoginių metodų, vis dėl-
to siaubingai auga nusikaltėlių
bei visokiųjų psichinių nu-
krypėlių skaičius. O kiek šian-
dien susirūpinimo kelia be pa-
liovos didėjančios sunkiai auk-
lėjamųjų vaikų eilės. Šių visų
negerovių užuomazgos didžiąja
dalimi randa sau palankią dir-
vą priešmokykliniame amžiuje,
kai vaikas neturi progos jį tin-
kamai išgyventi.

Tuose pačiuose apleistuose
mažojo vaiko dirvose slypi
ir tautinės bei kalbinės proble-
mos sunkumai, kurių mes neva-
liojame išspręsti, bandydami
gydyti nulietuvišimo ligas sim-
ptominiiais gydymo būdais, ne-
sistengdami suprasti šios nege-
rovės centrinio židinio.

Užuot, kad vyktų tarp su-
augėlio ir vaiko glaudus susi-
klausymas ir kūrybinga abipusė
sąveika, iš tikrųjų tarp jų eina
nesiliaujanti kova, kuri stabdo
intelektinę ir moralinę pažangą,
išmuša abu iš dvasinės pusiau-
sviros ir sukuria pastovaus dva-
sinio neramumo, iržios dvasinės
trinties židinius. Iš jų vėliau
ir kyla visokių žmonių kanki-
nčių psichinių ir fizinį ligų
eibių eibės.

Ar yra kokia nors išeitis iš
tokios desperatiškos padėties?
Reikia pripažinti, kad esamo-
je socialinėje plotmėje ši padė-
tis, iš tikrųjų, nepaprastai rim-
ta, dramatiška, o šandien per
dažnas jau atvejais, kada ji da-
rosi ir tragiška. Iš šitos nelem-
tos klampynės išbristi sunku dar
ir dėlto, kad tradiciniai auklėji-
mo takai ir keliai, normuojan-
tieji vaiko ir suaugėlio santy-
kius, iki šiol tebėra apgaubti
tamsiais prietaisais ir lengvabū-
diškais spėjimais.

Negana to! Žmonija, tiesa, ne-
sąmoningai yra sudariusi di-
džiausias kliūtis prigimtajam
plėtos vyksmui, kurių pati di-
džiausioji — tai suaugėlio no-
ras vaiką valdyti, jį tvarkyti ir
mokyti pagal savo nuožūrą ir
valią visai nesiskaitant su Die-
viškojo Kūrėjo įdiegtais dės-
niais žmogaus prigimtin.

Šio šimtmečio pradžioje di-
džioji augančiojo vaiko užtarėja
ir genialioji jo gimtųjų plėtos
takų tyrinėtoja, Dr. M. Monte-
(Tąsa 3 puslapyje)

Sveikinu visus draugus ir
pažistamus su Kalėdų šventėmis
ir Naujaisiais 1959 metais!

J. MAKSVITIS
St. Margaret Hospital

25 Douglas Street,
Hammond, Ind.

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, DECEMBER 23, 1958

Malonaus džiaugsmo Kalėdų šventėse ir geresnės
sėkmės Naujuosiuose 1959 Metuose visiems
savo klientams ir draugams

Stepas ir Eleonora Matijošaitis

3800 So. Wolcott Ave.
Tel.: Bishop 7-9721

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

K. ANDREJONAS

Vyrų ir Moterų Aprėdalu
KRAUTUVĖ

1735 So. Halsted St. Tel.: CANal 6-2936

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki.

Bronė ir Jonas Sadauskai

su šeima, perėmę biznį nuo Juozo Pikelio

JOE DRY GOODS STORE
3218 So. Halsted Street

Linksmų Kalėdų ir laimingų
Naujųjų Metų linki

ANTANAS KAIRIS

Namus stato ir taiso

3232 So. Union Avenue

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki savo klientams ir draugams

KAZYS ČESNAUSKAS

Generalinis kontraktorius namų statybai

12116 So. 93rd Avenue
PALOS PARK, ILLINOIS
Tel.: GIBson 8-4938

ALDONA ŠIMAITIS
DR. VLADAS ŠIMAITIS
POVILAS ZUMBAKIS

JUSTAS STRIMAITIS
PETRAS KUNIUTIS
ADV. DR. K. SIDLAUSKAS

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių ir
laimingų Naujųjų Metų linki

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd St., Chicago. Tel.: CL 4-2390

E. IR B. PAKŠTAI

SVEIKINA SU KALĖDŲ ŠVENTĖMIS VISUS
SAVO KLIENTUS IR PAŽISTAMUS
Salė išnuomojama vestuvėms ir rengimams.

38th ST. ir SO. CALIFORNIA AVE. (kampas)
CHICAGO 32, ILLINOIS

Naujų Metų sutikimui staliukus užsakykit tel.: VI 7-8252.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki visiems pažįstamiems
ir kostumeriams

Kristina Steikūnienė ir duktė Lilija

KRISTINA'S RESTORANAS
1829 So. Halsted Street

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų visiems savo klientams ir
bendradarbiams linki

Danutė ir Vacys Jakovickai,

MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖS
savininkai

4064 So. Artesian Ave. LAFayette 3-7155

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ
PAŠALPOS KLUBAS

LINKI
NARIAMS IR VISIEMS
LINKSMŲ KALĖDŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems mūsų tautiečiams

RANCH MOTEL

9201 So. Stony Island
REgent 1-3100

JOSEPH B. PADZIUNAS, Secretary-Treasurer

JOHN ZALGA, President

WALTER RASK, Vice-President.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
VISIEMS SAVO KLIENTAMS
IR DRAUGAMS LINKI

John ir Elzbieta Bačiūnai

30 W. State Street
GENEVA, ILL.

Kaip žmonės išmoko rūkyti

Kai europiečiai atrado Ameriką ir užkariavo visą pasaulį, jie pradėjo smektis, jie juo giliau skverbėsi, juo daugiau naujų dalykų patyrė. Be kitko jie susitiko indėnų gentis, kurios rūkė kažkokią kvapnią žolę. Pradžioje manyta, kad indėnai rūko žolę kaip vaistą ir patys pradėjo ją išbandyti prieš visas ligas, pradedant dantų skaudėjimu, baigiant hemoroidais ir pasiutusio šuns įkandimu.

Italijoje pradėta tabako milus vartoti uostant nuo slogos, nuomario ir apopleksijos, o poetai pradėjo tabaką apdai nuoti, kaip šventąją žolę, karališkąją gėlę. Kotrynos Medicinos augalų, kurio smilkymas sukelia gerą nuotaiką.

Anglosaksų kraštuose tabakui sekėsi sunkiau. Karalius Henrikas VIII įsakė už vartojimą tos "raganų piktžolės" išpliekti kailį, karalienė Elzbieta įsakė sukonfiskuoti visas pypkes ir tabakerkas, o persų šachas už tabako rūkymą įsakė rūkioriams nupjaušyti nosis.

Salamandros vyskupas tabako rūkioriams paskelbė ekskomunikaciją ir sunkias pinigines baudas, tik kardinolas Richelieu patarė karaliui primarkti akį ir tabaką ir rūkiorius apdėti mokesčiais.

Pajamos iš tabako buvo tokios geros, kad karalius Liudvikas XIII paskelbė tabakos prekybos monopolę.

Pirmoji tabako krautuvė buvo atidaryta 1750 metais. Iš tabako tuomet buvo gaminami saldainiai, vaistiniai geralai ir tabako sirupas.

ŠYPSENOS

TIKRA TIESA

Laivo kapitonas pastebėjęs vairininką girtą įrašė į dienyną "Vairininkas šiandien buvo girtas". Išsiblaivęs vairininkas pamatęs, kad jo vardas suteptas, pradėjo maldauti kapitoną ištrinti pastabą, žadėdamas niekuomet nebebūti girtas.

Nieko nebepadarysi. Kas įrašyta — įrašyta, o įrašyta tikra tiesa — atsakė kapitonas.

Kitą savaitę vėl atėjo eilė vairininkui vesti laivo dienyną. Kitą rytą kapitonas skaito dienynę pirmoje vietoje stambiomis raidėmis: "Kapitonas šiandien buvo blaivus".

PER ŽEMAS VIESBUTIS

Škotas atvykęs į svetimą miestą ieško nakvynės. — Kokios kambarių kainos? — jis klausia viešbučio portjero.

— Pirmame aukšte 15 šilingų, antrame aukšte 10, trečiame penki šilingai", paaiškina portjeras. Škotas apsigręžęs eina pro duris.

— Ar tamsta randi, kad kainos yra per brangios? — klausia portjeras palydėjęs ligi durų.

— O, ne, kainos yra žemos, tik pats viešbutis nepakankamai aukštas" atsako škotas.

Kanibalistiški anekdotai

— Žiūrėk, kad man kitą kartą parnešum baltądį su nuplikusia galva! — duoda savo vyrui kareivai įsakymą kanibalo žmona.

— Ar plikis tau gardesnis? — klausia vyras kareiva.

— Ne tai kad gardesnis, bet man mažiau darbo, nereikia pešti!

Kai neturi laiko ilgai pietus virti, — pataria viena kanibalo moteris kitai kanibalo moteriai, — paimek boksinių luitų, tuomet tau nereiks mėsos mušti: gatavi kotletai.

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— TUESDAY, DECEMBER 23, 1958

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

ssori, ryžtingai pasuko savo pedagogines pastangas į griežtojo mokslo kelią. Įžvalgaus mokslo metodu, ji išblaškė susikaupusius prietarų rūkus ir prasiskverbė pro visus kliuvinių kalnus. Savo atsidėjusių tyrinėjimų įnašu jina praturtino psichologiją ir pedagogiką nepaprastos svarbos atradimais, iki šiol nežinotomis dvasinės energijos versmėmis, susijusiomis su plėtros vyksmu.

Iš antros pusės savo originaliomis socialinio pobūdžio reformomis, ypač savo kruopščiai, moksliskai paruošta daiktine aplinka, atitinkančia kaip priešmokyklinio, taip ir mokyklinio vaiko besiplėtojančios asmenybės reikalavimus, Montessori atskleidė bei atrado naują vaiką, visai nepanašų į mums žinomąjį išsiblaškėlį, triukšmadarį, neklaužadą, užsispyrėlį ir net, kaip šiandien, kerštingą žudiaką.

Montesoriinėje aplinkoje auga vaikas, padedamas samoningos vedėjos, apsiėmęs tikrai tokiu apie kurį kalbėjo Kristus prieš 19-ą amžių. Jis yra ramus ir drauge nepaprastai veiklus, išvermingai darbštus, klusnus ir neturįs vaikui būdingų įnorių bei užsispyrimų, valingas ir sutelktas dėmesio, savarankiškas ir tvarkingas.

Tad tebūnie visų mūsų šios įsteigtos d-jos narių ir jai pritariančiųjų ryžtinga pareiga juo stropiau studijuoti pedagoginio Montessori metodo ypatybes, kurios veda į tikrojo vaiko

ko atradimą ir jo plėtros kelių atpalaidavimą nuo kliuvinių ir užtvarų. Tuomet gyvenimo mėsle žydės vai o veide bei širdyje ir jos spindės lydės visa, su kuo jis bus susijęs šiame amžiaus laikotarpyje: tėvus ir vi-

sus žmones, gimtąją kalbą ir papročius. O svarbiausia jis bus pamilęs darba, tą didįjį dvasinės sveikatos šaltinį.

NUO NAUJŲJŲ METŲ
UŽSISAKYK "NAUJIENAS".

help you
HEART FUND
help your HEART

Sveikinu su šv. Kalėdomis visus savo klientus, pažįstamus ir visus taikinius lietuvius

Amerikoje gyvenantiems Kalėdos yra paprasta tradicija, ir visi mes linksminamės ir džiaugiamės metine švente. Bet mūsų broliai, gyvenantieji pavergtoje Tėvynėje, negali džiaugtis šia didele krikščioniškąja švente. Mes, gyvenantieji čia, turėtume atminti juos sekančiu būdu:

Kiekvienas lietuvis, gyvenantis Amerikoje, turėtų paskirti nors vieną dolerį Amerikos Lietuvių Tarybai, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., ir tas mūsų paaukotas doleris anksčiau ar vėliau atkels laisvės vartus pavergtiesiems mūsų broliams ir tėvams.

CHARLES KAL.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

POVILAS V. RAMOŠKA

Generalinis Kontraktorius
Namų Statytojas

7300 So. Talman Ave. PProspect 6-2439

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
Savo Klientams ir Viesiems Draugams Linki

MARINELLO BEAUTY SHOP

VISŲ RŪŠIŲ GROŽIO KULTŪRA

MRS. JOSEPHINE CHIPAS, Savininkė

Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro.
Kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Pirmadieniais, trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.

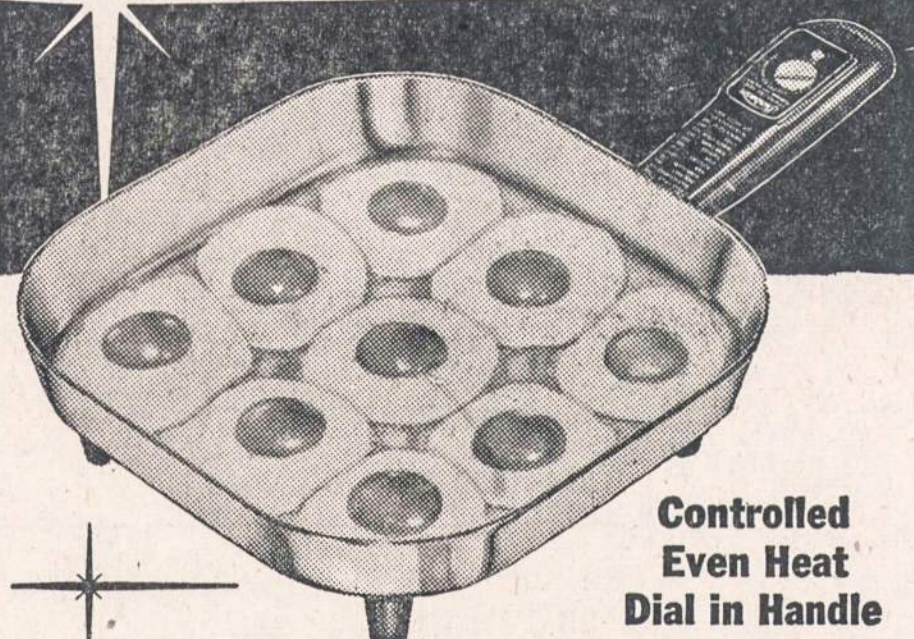
3600 SO. EMERALD AVE. Tel.: LAfayette 3-9741
(ėjimas iš 36-tos gatvės)

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Now at
WOLSKY'S

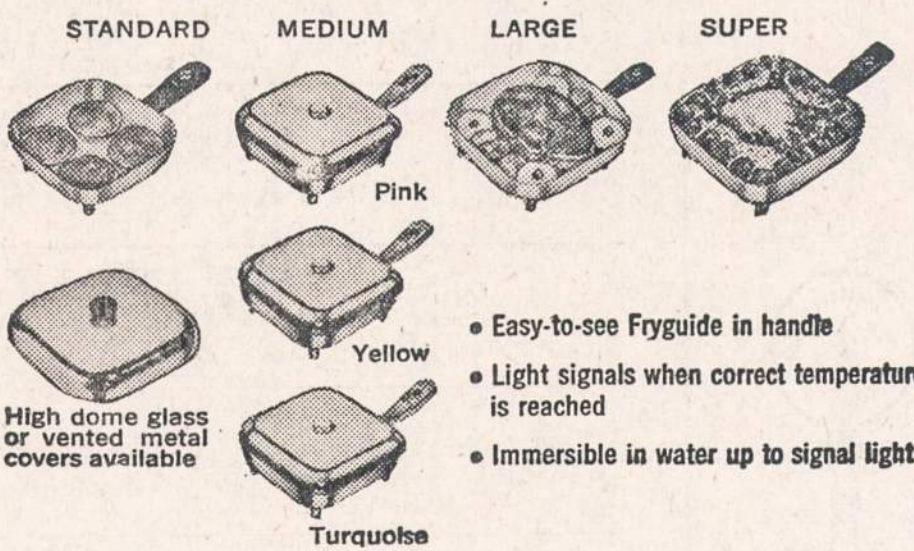
GIVE Sunbeam and you give the Finest

Sunbeam
CONTROLLED
EVEN HEAT
FRY PAN

Controlled
Even Heat
Dial in Skotas

AVAILABLE IN 4 SIZES AND COLORS

Sunbeam VALUE THRU QUALITY

THE BEST ELECTRIC
APPLIANCES MADE

SEE PERRY COMO
FOR SUNBEAM ON NBC TV

You get a Sunbeam SILICONE
IRONING PAD and COVER SET FREE

when you buy a

Sunbeam
STEAM OR DRY IRON

Quick... Easy...
"Rolling Cushion of Steam"

\$3.00
VALUE
FREE

Fits Any 54 inch
Wood or Metal Base

Save money! Get a gift! Make your ironing easier!

Just buy the wonderful Sunbeam Steam and Dry Iron which lets you iron on a rolling cushion of steam. Easy does it when you iron this way and our gift of a silicone pad and cover set saves you money and makes ironing even more easy... because you are ironing over a cushioned board.

Our supply of gifts is limited... you should act now.

P.S. Are you ironing in the 1958 style? You can answer yes when you order the Sunbeam Steam and Dry Iron.

COME IN TODAY

WOLSKY BROS.
FURNITURE and APPLIANCE CO.

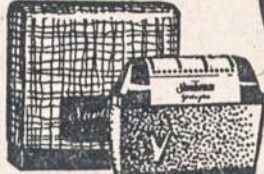
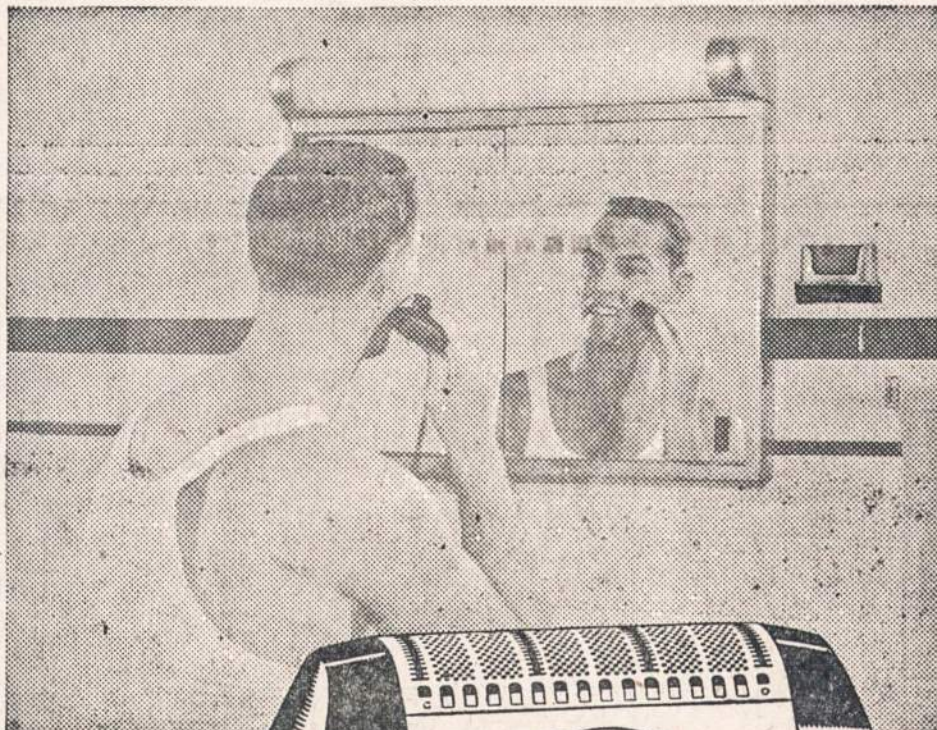
FORMERLY GARRICK MUSIC SHOPS

733 West 63rd Street

Wentworth 6-0085

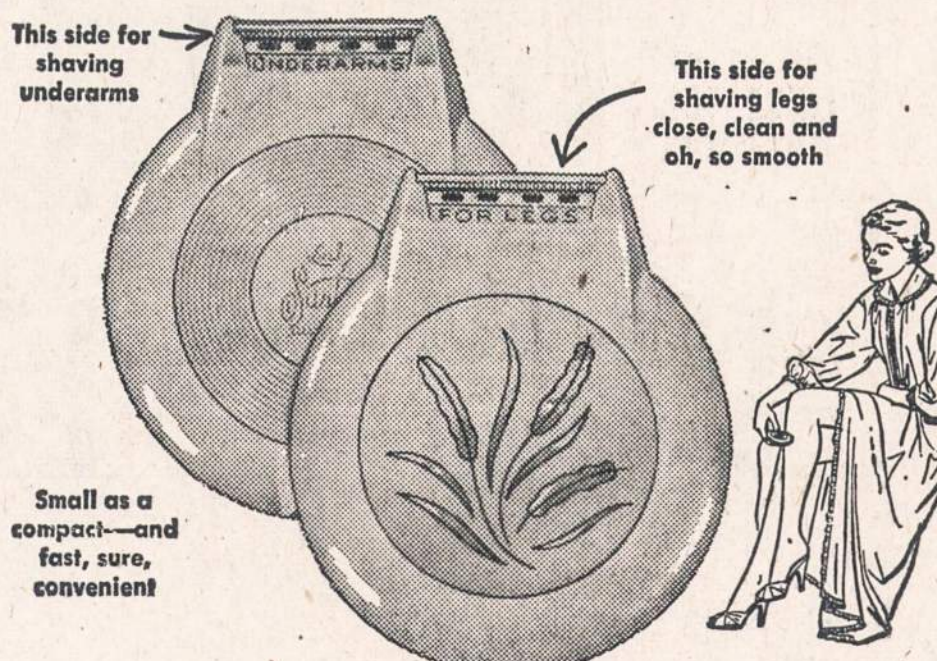
CHICAGO 21, ILLINOIS

Sunbeam Golden glide
SHAVEMASTER

Now! An entirely new Sunbeam SHAVEMASTER—faster, closer, more comfortable than any other kind of shaver.

Lady Sunbeam
with the "compact" shape and the exclusive MICRO-TWIN Head

Enjoy new freedom from nicks and cuts this safe, gentle, quick way. Take advantage of this modern electric way to feminine daintiness. Ends muss and fuss, nicks and cuts of soap and blade. Your choice of six lovely colors.

Utenos Apskritis Draugiškas Klubas

SVEIKINA "NAUJIENAS",

LINKI NARIAMS IR REMĖJAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

LAI GYVUOJA UTENIŠKIAI!

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
savo kostumeriams, draugams ir
pažįstamiems linki

BELL - VARPAS

REAL ESTATE, INSURANCE, RENTALS

5916 So. Western Ave. Chicago, Illinois
Tel.: PROspect 8-2233

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki visiems lietuviams

ATLAS FUEL CO.

4913-19 So. Paulina Street
Tel.: PROspect 6-7960

★
COAL - COKE - FUEL OIL
STOKER COALS

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKI VISIEMS LIETUVIAMS, SAVO
ARTIMIESIEMS IR DRAUGAMS.

Norėčiau, kad ateinančiais metais demokratinės idėjos
lietuvių tarpe dar labiau praplistų, o politinės veiklos
vienybė žymiai sustiprėtų. Visiems mūsų tautiečiams
iš to būtų didelė nauda.

SIMON GALZIN

857 West 50th Street
Tel.: BOulevard 8-4514

DVIEJŲ PLEŠIKŲ ŽMONOS

— Tikras vargas su mano
vyru, kaip jis benešiodamas
savo revolverį kišenius sunė-
šia, skundžiasi vieno plė-
šiko žmona, lopydama vyro
kelnių kišenių.

— Yra tau ko verkšlenti!
Norėčiau, kad būtum mano
vietoje, atsako antrojo žmo-
na. — Manasis turi papratimą
iš kišenės šaudyti!

NEPAVOJINGAS ŽAISTI

— Petriuk, aš tau draudžiu
dar kartą žaisti su tuo kaime-
nų vaiku! piktai perspėja mo-
tina savo ataugą. — Jis blogai
išauklėtas!

— O aš, mama?
— Tu, vaikel, gerai išauk-
lėtas!

— Puiku! Tuomet tam vai-
kui nėra pavojaus su manim
žaisti!

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki visiems savo klientams ir draugams

VLADAS B. BIKULČIUS

LIETUVISKOS UŽEIGOS SAVININKAS

4845 West 14th Street Cicero 50, Ill.
Tel.: TOWNhall 3-9611

Širdingi sveikinimai visiems lietuviams
Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga

KAZYS IR NORA GUGIAI

Chicagos Lietuvių Našlių, Našliukių ir
Pavienių Draugiškas Klubas

linki Naujienų štabui Linksmų Žiemos
švenčių—Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

KLUBO 1958 METŲ VALDYBA:
MARY NEBERIEZA, pirmininkė
MODESTAS PAULAITIS, vicepirmininkas
PETRAS PAUŽALIS, nut. raštininkas
JUZAS JUSEVICIUS, fin. raštininkas
GEORGE SIMONAITIS, išdininkas
P. LAPENIS, kasos globėjas
S. VIRŠILAS, tvarkdarys.

Klubo susirinkimai vyksta kas mėnesio antrą penktadienį
P. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave.

ERŽVILKO DRAUGIŠKAS KLUBAS

SVEIKINA "NAUJIENAS",
LINKI NARIAMS IR REMĖJAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

LAI GYVUOJA ERŽVILKO
K L U B A S !

Šiemet Kalėdos kaštuos
620 žmonių gyvybių?

Nacionalinė Saugumo Taryba
apskaičiavo, kad per keturių
dienų Kalėdų savaitgalį, nuo
trečiadienio 6 val. popiet iki
gruodžio 27 d. vidurnakčio
Jungtinės Valstybės auto-
mobilių bus užmušta 620 žmo-
nių.

Praeitais metais vienos die-
nos Kalėdos kaštavo "tik" 225
gyvybių, bet per 1956 metų
Kalėdų keturių dienų savait-
galį buvo užmušta 706 žmo-
nės.

Taryba sako, kad tų žudy-
nių galėtų nebūti ir neturėtų
būti. O kad jų nebūtų, kiek-
vienas motoristas gali daug
prisidėti, jei laikysis šių pata-
rimų: Pradėk važiuoti anksti,
mažink greitį prisiderindamas
trafiko ir oro sąlygoms,
ir traukis iš kelio, jei jautiesi
pavargęs ar mieguistas".

JONIŠKIEČIŲ LABDARYBĖS

IR

KULTŪROS KLUBAS

LINKI

NARIAMS IR VISIEMS
LINKSMŲ KALĖDŲ

IR

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
linkime visiems mūsų draugams ir pažįstamiems

Laidotuvių Direktorius

John F. Eudeikis

ir

EMILIJA EUDEIKIENĖ

4605 - 34 South Hermitage Avenue
Telephonė: YARds 7-1741-2

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Linki Visiems Chicagos Lietuviams
**CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASOCIACIJA**

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone YARds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 West 46th Street Phone YARds 7-0781

ALFRED VANCE

1424 S. 50th Ave., Cicero. Phones: OL 2-5245—TO 3-9687

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 West 18th Street Tel.: Seeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3-3572

G. F. RUDMINAS

3319 So. Lituanica Ave. Tel. YARds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted St. Phone YARds 7-1911

L. BUKAUSKAS

10821 So. Michigan Ave. Phone COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PATARNAUJAME DIENĄ IR NAKTĮ
Turime koplyčias visose miesto dalyse.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems savo kostumeriams ir draugams linki

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Ofisas ir akinių dirbtuvė:

756 West 35th St.

Tel.: YArds 7-1829

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
visiems draugams ir kostumeriams linki

43rd ST. DRUG STORE

PRESCRIPTION DRUGGISTS

K. S. JONAITIS, R. Ph.

2735 West 43rd Street

Chicago, Illinois

Linksmų Kalėdų švenčių visiems savo kostumeriams
ir pažįstamiems ir nuotaikingų Naujųjų
Metų sutikimo pas mus linki

"JŪRA" UŽEIGA

Sav.: DANA, AGOTA ir JONAS VIRBILOS

Visokių rūšių vietiniai ir užsieniniai gėrimai.

1944 Canalport Ave.

MONroe 6-7135

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

linki visiems savo draugams ir klientams

LINKSMŲ KALĖDŲ

IR

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

716 Walnut Street
PHILADELPHIA 6, PA.
Tel.: WALnut 5-3455

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel.: LYceum 5-0900

4102 Archer Avenue
Chicago 32, Ill.
Tel.: FRontier 6-6399

1313 Addison Road
Cor. Superior Av. & E. 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Tel.: UTah 1-0807

390 West Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel.: ANDrew 8-8764

6446 Michigan Avenue
Detroit 10, Michigan
Tel.: TASHmo 5-7560

683 Hudson Avenue
Rochester, N. Y.
Tel.: BAKER 5-5923

263 Market Street
Newark 2, N. J.
Tel.: MARket 3-1968

346 — 3rd Avenue
Pittsburgh 22, Pa.
Tel.: GRant 1-3712

Mes siunčiame siuntinius į visus kraštus su
apmokėtais muitais iš anksto.
Pristatymas garantuojamas

Kalėdų žvaigždė

Nuo praeito ketvirtadienio
danguje pasirodė nauja, dido-
ka, oranžinės spalvos, šviesi
ir labai greitai aplink žemę
skraidanti žvaigždė, kuri, de-
ja, Chicagoje nuoga akimi ne-
bus matoma, nes skraido per
toli pietų pusėje ir jos orbita
nesiekia į šiaurę toliau, kaip
Dallas, Texas.

Iš tos žvaigždės penktadie-
nį, gruodžio 19 dieną, pasigir-
do žmogaus balsas — Ameri-
kos prezidento žodžiai: "Tai-
ka žemėje ir gera valia vi-
siems žmonėms pasaulyje".

Rodney Faxon, čikagiškių
mėnulio stebėtojų stoties ve-
dėjas, pasakė, kad yra viltis
ir čikagiečiams nuoga akimi
pamatyti tą puspunkto tonos
satelitą Atlas, jei jo amžius
nusišęs ilgiau kaip 20 dienų,
nes juo toliau juo daugiau jo
orbita traukiasi šiaurėn. Tuo
tarpu Atlasą galima Chicagoj
užmatyti tik per teleskopus
saulėi nusileidus pietų pusėje
per 7 laipsnius aukščiau ho-
rizonto, skraidant iš vakarų į
rytus.

Įdomu žinoti.

— Žmogaus kūnas turi savy
tiek fosforo, kad jo užtektų
750,000 degtukų pagaminti.

— Vienam kilogramui me-
daus sunėsti, bitės turi aplan-
kyti pusę milijono žiedų.

— Bangžuvės liežuvis sveria
vidutiniškai tiek, kiek didelis
dramblys: tris tonas.

— Žmogaus plaukas auga po
vieną centimetrą per mėnesį.

— Meksikoj auga Xolo veis-
lės šunės, kurie visiškai netu-
ri plaukų ir nemoka lėti. Iš jų
kilo "hot dogs".

TEVAS DUKTERI
GERIAU PAŽISTA

Tėvui atvažiavus aplankyti
savo ištėkėjusios dukters, jos
vyras uošviui kalba, kaip jis
myli jo dukterį. "Patikėsi
man, mielas uošvi, aš visą gy-
venimą nebūčiau laimingas,
jei nors sykį jos noro nepa-
tenkinčiau.

— Nėra abejonės, — prita-
ria uošvis, — aš gerai pažis-
tu savo dukterį.

TIKRESNIS BUDAS

— Kaip drįsai užgauti ma-
no vaiką!

— Ba tavo vaikas pasakė,
kad aš esanti penėta kiaulė!

— Bet tai nieko nepadės,
kai muši vaiką!

— Tai ką gi tamsta patar-
tum daryti — padėkoti už
komplimentą?

— Pradėt suliesėjimo dieta.

manydamas, kad antrame še-
mediantas su kūju ir akme-
modane jiedu turi dar koki-
niu sudejuoja ir šnibžda: "Ta-
numerį, paklausė: "O ką turi-
bletes nuo galvos skaudėji-
te šiame antrajame?" — Ko-
mo"...

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų

linkime visiems savo kostumeriams ir draugams!

SUKYS - DOODY - ANTONISEN

INC.

REAL ESTATE—INSURANCE

3252 So. Halsted Street

CALumet 5-2520

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linkime visiems savo kostumeriams
ir draugams

BALYS RADIO & TELEVISION

BALYS BRAZDŽIONIS, Sav.

2646 West 71st Street

Chicago 29, Ill.

Tel.: PROspect 8-5374

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linkime visiems savo klientams
ir draugams

VOSYLIUS FOOD MART

SVIEŽIA MĖSA IR IMPORTUOTI
IS EUROPOS DELIKATESAI.

2433 W. 69th Street

Tel.: PROspect 8-9129

Geriausio linkėjimai Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga
"Naujienu" skaitytojams, klientams ir draugams

K. VALDIS-VOLODKEVIČIUS

REAL ESTATE

2655 West 69th St.

REpublic 7-7200

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ
METŲ VISIEMS DRAUGAMS IR
KOSTUMERIAMS LINKI

MACKE REALTY CO.

K. J. MACIUKAS

2549 West 71st St.

Tel.: PROspect 6-3140

SEASON'S GREETINGS

**ST. PAUL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

FRANK P. KOSMACH, President

6720 WEST NORTH AVE.

CHICAGO 35, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
linki visiems lietuviams, draugams ir
prieteliams!

**POVILAS IR MARIJONA DAUBARAI
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)**

5525 S. Harlem Avenue PORTsmouth 7-9020

Džiaugsmo ir liūdesio valandoje turime įvairiausių spalvų ir
rūšių žydinčių gėlių, supiname gražiausius vainikus, pa-
darome papuošimus antkapiams ir aprūpiname didelėmis
gėlių puokštėmis.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems Chicago lietuviams

RICHARD A. BUTCHAS ir MRS. MARY BUTCHAS

BUČO DARŽAS

VILLOW WEST INN AND
PICNIC GROUNDS

83rd and Willow Springs Road
Willow Springs, Illinois

GARSINKITĖS NAUJIEJOSE

GARBĖ DEKOTI

draugams, pažįstamiems ir visiems, kurie per šiuos ir visus praeitus metus, pirkdami ir parduodami
nuosavybes per šią įstaigą, išreiškė mums pasitikėjimą;

IR PALINKĖTI

DŽIAUGSMINGŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲJŲ METŲ

EVALDAS KURSIUS, BRONIUS UNDERYS, VALE BRAZIS,

DANIELIUS KUODIS

TALMAN REALTY SALES, 2625 W. 71st Street

VISI TELEFONAI: REpublic 7-9400

(TALMAN AVE. KAMPAS), CHICAGO 29, ILL.

Ekspertiškas income taksų pildymas, namų pardavimas - pirkimas, apdrauda, išnuomavimas, notariatas, nuosavybių valdymas - management, visų rūšių auto leidimai.

VISIEMS
LIETUVIAMS
LINKIU
LINKSMŲ
KALĖDŲ
IR
LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ

ELLEN PUTRIS
Lietuviškų atvirukų gamintoja
1808 SO. 49th AVE., CICERO, ILLINOIS
Svenčių, sukakčių, vardinių, gimtadienių ir kitų
progu įvairiaspalviai atvirukai su vokais.
Knygų ir dovanų pardavėjams duodama nuolaida.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

COMMUNITY PHARMACY

C. KARECKAS, R. Ph.

5000 West 16th Street Cicero, Illinois
Phone: OLYmpic 2-0951

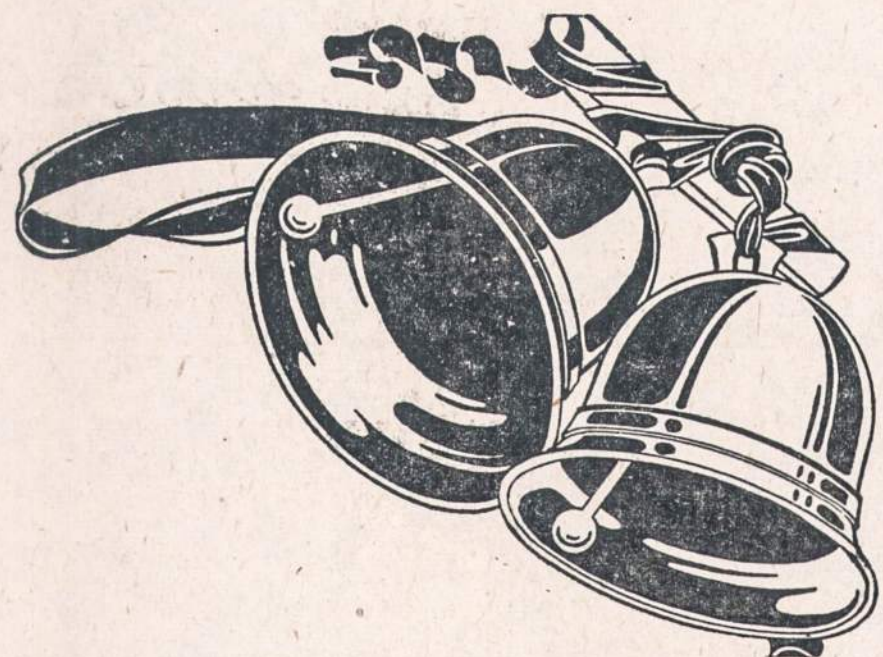

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų
1959 Metų pilnų gražiausių radio
ir televizijos valandėlių.

Alray TV & Appliance Services

4911-13 West 14th Street Cicero 50, Ill.
Tel.: OLYmpic 2-3710

PARDUODAME ĮVAIRIAUSIOS RŪŠIES PHILCO,
CBS IR COLUMBIA TELEVIZIJOS SETUS.
Turime didelį pasirinkimą radijo aparatų ir fonografų.

Sveikinam visus savo draugus, kaimynus
ir pažįstamus ir linkime
LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Antanas ir Genovaitė Milauckai

7900 West 111th Street Worth, Illinois
Tel.: GIBson 8-4567

Kaip P. Žilys kovojo su vėjo malūnais

(LYG FELJETONELIS)

Išgirdęs, kad generalinio štabo pulkininkas P. Žilys "Dirvoje" parašė kažkokį straipsnį, — susidomėjau ir aš. Susiradęs skaitau. Visai neblogai, kartais esant blogai nuotaikai pataisyti. Tik taip ir nesupratau, ar ponas Žilys tą straipsnį rašė, kaip rimtą, ar vietoj feljetono?

Pirmiausia apie Plečkaitį. Ne patinka ir man tas ponas. Kam jis susipykęs su smetoniniu režimu nudūmė pas tuolaikinius Lietuvos priešus ir paskui per šiaudinę sieną kaislojo liežuvį. Skaitant taip ir darosi gaila generalinio štabo pulkininko, kad jis su visu ulanų pulku gaudė jį apie Vilkaviškį ir nepagavo. O būtų gera buvę tokį šunsnukį įkisti į maišą. Tai būtų buvę juoko. Nors ir nesugavo, bet vistiek šis pulkininkas tvirtina, kad ne kas kitas, o tik Plečkaitis jam panosėjė metė komunistinį šlamštą. Tik šis ponas pulkininkas nepaaiškina, kodėl Plečkaitis, susipykęs su smetonininkais, nenubėgo pas komunistus, bet pas lenkus? Dar ir kažkokie gimnazistai iš Marijampolės jam panosėjė švaistėsi, bet ir tų nesugavo.

Toliau jis rašė apie kažkokius ūkių darbininkų streikus, kuriuos jis malšindavęs pasirodymas su savo raiteliais. Kad baudžiaivos laikais dvarponiai išsikviesdavo dragūnų ar kazokų dalinius, kad nubaustų nepaklusnius baudžiauninkus, tai taip ir buvo. Baudžiauninkus rykštėmis kartais net mirtinai užplakdavo. Bet kad šis pulkininkas Lietuvos laukų vaikų būtų gąsdinęs raiteliais, tokiais pat vaikais, atėjusiais iš Lietuvos laukų, tai nesinori tikėti. Tur būt, ponas generalinio štabo pulkininkas čia štukavoja. Aš irgi esu kilęs nepertoliausia nuo Vilkaviškio. Apie Vilkaviškį turėjau daug giminių ir pažįstamų. Daug kartų ten teko būti ir tiek su ūkininkais, tiek su darbininkais visokiais klausimais kalbėtis. Bet apie tokius žiliaus žygdarbius, ar ką nors panašaus, neteko girdėti. Jei taip iš tikro buvo, tai šiam pulkininkui būtinai reikėtų kokią nors medalią prikabinoti. O gal kas nors ir prikabino?

Ir atradimą p. pulkininkas dar vieną padaro. Ligi šiam laikui tautininkai tvirtino, kad suvalkiečių ūkininkų streiką — sukilimą sukėlė ir kurstė komunistai. Jis gi atrado, kad tai buvo lenkų ir vokiečių darbas. Štai jums, tautininkai, paukšt per nosį.

Ir Valiukų (vyro su žmona) sušaudymas pulkininkui vis neduoda ramybės. Čia tik norėtųsi paklausti: Ar Valiukai buvo sušaudyti kokio nors teismo sprendimu? Jeigu ne, tai kuo remdamasis p. Žilys, po tiek metų, savinasi teisėjo pareigas? Ypač kad jo atmintis, atrodo, jau gerokai sušlubavusi, nes ir

pats dažnai kartoja: kiek prisimenu ir panašiai.

Bene linksmiausia šio rašinio dalis, tai prieš 18 metų buvę, o dabar pulkininko pažodžiui cituojami X-so su Y-greku pasikalbėjimai. Tų pasikalbėjimų

išgąsdintas generalinio štabo pulkininkas šaukia: ...susidaro skandalingai pasibaisėtinas vaizdas... Na ir baigia, kaip dera "Dirvos" bendradarbiui, visų savo išminties svarių griūdama ant "Naujienu" redaktoriaus. Čiuptužsnapo

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

301 KUOPA — CICERO

Per savo valdybą sveikina savo narius, ypač biznierių,
Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga ir linki
visiems geros sveikatos

J. TARULIS, pirmininkas

A. L. MATULIS, J. ČINIKAS, K. GENIS, S. PAULASKAS,
K. VASILEUSKAS, J. M. KAZLAUSKAS, DR. F. TALLAT
KELPSAS, K. P. DEVEIKIS, organizatoriai.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

STEFA IR BENAS DUNDAI

Galite gauti pirmos rūšies importuotų
ir vietinių gėrimų

4830 West 15th Street Cicero, Illinois
Tel.: TOWNhall 3-1617

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems savo bičiuliams ir kostumeriams linki

TAMALIUNAS A & A TAVERN

Alex and Anthony, Props.

TELEVISION - SHUFFLE ALLEY - POOL

1447 So. 49th Ave. Tel.: TOWNhall 3-9571

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

JOHN'S FOOD MART

CHOICE MEATS and POULTRY
MR. and MRS. JOHN BUTVILAS

1501 So. 49th Avenue Cicero, Illinois
Phone: OLYmpic 2-3722

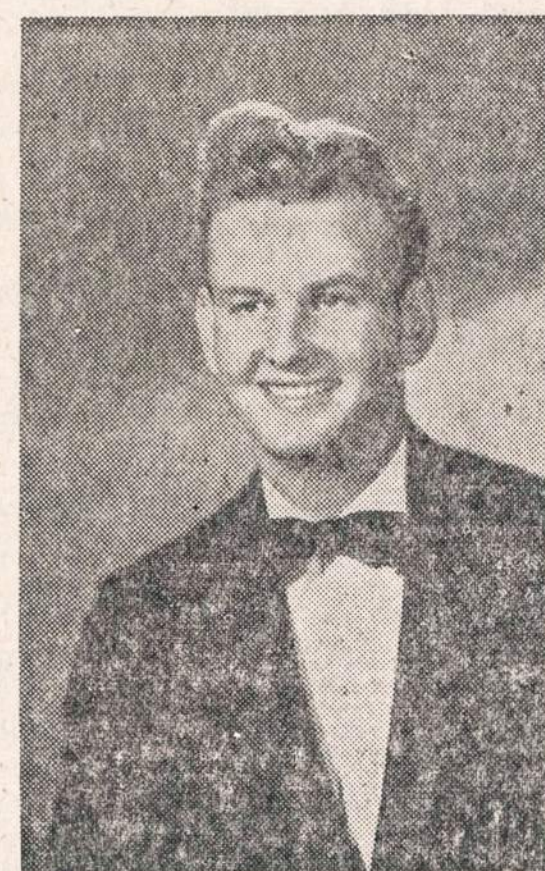
Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir pažįstamiems linki

LOUIS W. KIZAS

Justice of the Peace Cook County
Ass't. Attorney General

1515 So. 49th Avenue Cicero, Illinois
Telefonas: TOWNhall 3-8185

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ LINKI

DONALD A. PETKUS
ANTHONY B. PETKUS

Olympic 2-7529

We Deliver

PUTRIM'S FOOD MART

1446 So. 49th Court
CICERO 50, ILL.

PAUL PUTRIM
PAUL PUTRIM, JR.

Homemade Sausage
Our Specialty

Kalėdų ir Naujųjų Metų proga visus
geros valios lietuvius sveikina

CHARLES GENIS

INSURANCE BROKER — NOTARY PUBLIC

1611 So. 49th Court Cicero, Illinois
Phone: TOWNhall 3-6169

BERECKIS HARDWARE

Namų apyvokos prekės

4912 West 14th Street TOWNhall 3-2216
CICERO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
KOSTUMERIAMS IR VISIEMS
LIETUVIAMS LINKI

BUDRIK'S

1442 So. 49th Court Cicero 50, Illinois

Pasilsėkite ir pasilinksminkite
Jūsų patogumui mes turime

Television — Billiards — Shuffle Board
ir Ping Pong

Prašome iš anksto rezervuoti vietas Naujiems Metams
sutikti. Užkandžiai ir muzika bus veltui.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
Visiems Linki

WILLOW SPRINGS DRUGS

REXALL HONOR STORE
L. LEO APOLIS, R. Ph.

8517 Archer Road Willow Springs, Illinois
Phone: TERNinal 9-1030

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI

DR. J. H. YORKE
OPTOMETRIST

1446 So. 49th Court Cicero 50, Illinois
Tel.: OLYmpic 2-2645 — AN 3-6415

Ofiso val.: kasdien, išskyrus treč., nuo 7—9, šeštad. nuo 2—4 ir pagal susitarimą. 400 W. Madison St. Ofiso val. kasdien nuo 9-5:30, šešt. iki 1.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

ANTANAS VASILIAUSKAS

MAISTO KRAUTUVĖ

1345 So. 49th Avenue Cicero 50, Illinois
Tel.: TOWNhall 3-2834

**DRAUGYSTĖ LIETUVOS KAREIVIŲ
CICERO**

Per savo valdybą sveikina savo narius, ypač biznierių,
šventų Kalėdų ir Naujųjų Metų proga ir linki visiems
geros sveikatos ir sėkmės gyvenime.

**Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų
proga linki visiems geros sveikatos**

Kazys Šimkus, pirm., Klem. Laudanckas, R. Nartonis,
K. Andrijauskas, K. P. Deveikis, Ben Tumavičė,
G. Pocius, J. Klimas, J. Rainis, A. Kasmauskas.

Linksmų Kalėdų ir laimingų
Naujųjų Metų linki visiems

NIDA RESTAURANT

ANNA ir ALEX UTINAS, Sav.

1401 So. 48th Court, Cicero, Ill.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų 1959 Metų linki
visiems kostumeriams, draugams bei pažįstamiems.
Sveskime linksmai, taip kaip švėsdavo Nepriklausomoje
Lietuvoje. Sveiki užbaikime senuosius metus, laimingai
pradėkime Naujuosius su iškeltoms taurėms.

LITHUANICA CLUB

TADAS KAZIMIERAITIS IR
ONA MICKEVICIENĖ

4920 West 14th Street Cicero, Illinois
Tel.: TOWNhall 3-9601

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

**Adomo Mickevičiaus
lietuviška tarena**

Chicagos lenkų dienraštis
"Dziennik Chicagoski" lapkri-
čio 8 d. nr. turi straipsnį, pa-
vadintą "Wspolczesni o glo-
sie Adama Mickiewicza" (Šio-
laikiniai apie Adomo Micke-
vičiaus balsą). Apie patį bal-
są vienas šio laikinio pareiš-
kęs, kad "Mickevičiaus bal-
sas buvo skambus, intonacija
įvairi... ir įkvėpti išsireiški-
mai plaukė iš jo gražių, nors
kiek pilnų lūpų, kaip upe-
lis"... Bet šiuo atveju mums
įdomiau, ką lenkai kalba apie
Mickevičiaus lietuvišką dikci-
ją.

Koks tai Teofil Syga rašo:
"Taigi balsas skambus, aiš-
kus, kai reikia stiprus ir pa-
traukiantis, turtingos ir įvai-
rios intonacijos. Akcentas? Čia nėra jokios abejonės. Po-
nas Adomas kalbėjo taip, kaip
kalbėjo kresuose apsi-
gyvenę lenkai, tai yra giedo-
dami. "Mickevičius — atsimė-
na Julius Falkowskis — savo
pirmąjį susitikimą su poetu —
nedavė man laiko pasipa-
sako, kiek jaučiuosi turįs
garbės ir laimingas, kad ma-
ne pakvietė pas save; pirmas
prašėjo į mane nutęstiniu
lietuvišku akcentu".

Panašiai rašęs Edward
Chlopicki: "Ta geraširdingu-
mo pilna povyza, tas perve-
riantis, kilnus ir stačiai pra-
kilnus susimastymo persun-
ktas žvilgsnis, pagaliau ta
skambaus ir tvirtai lietuviš-
kai akcentuoto balso intona-
cija — iššaukė mano akyse
gyvus Pono Tado veikale
(Pan Tadeusz) sukurtus vaiz-
dus". Apie lietuvišką tarmę
poeto balse taip pat pasakoja
Viktor Powarowski, tvirtinda-
mas: "Ištardavo kietai, net
sunkiai; jo akcentas priminė
apskritiškumą (powiatow-
szczyzna), išsireiškėdavo lako-
niškai".

Tas kresinis (kresowy) lie-
tuviškas akcentas poeto balse
prasiskverbėdavo ir jo prancū-
ziškume, kurs visais kitais at-
vejais buvo grynas ir tobulas,
kaip tvirtina jo vienalaikiai.

**Indėnai prieš 1,000 metų
turėjo savo spaustuves**

Tarp 900 ir 1500 metų po
Kr. Vera Cruz srityje Meksi-
koj gyveno indėnų gentis To-
tonakai. Idomiausias apie
juos dalykas buvo, kad jie tu-
rėjo savo spaudą, nedaug kuo
skirtingesnę už tą, kokią Gu-
tenbergas išrado. Skirtumas
tik tas, kad jie spaudė savo
raides ne į popierių, o į audi-
nius, mezginius ir į žmogaus
odą, ant kūno.

Jų raidės buvo iš degto mo-
lio gana sudėtingos, stilizuo-
tos ir simboliškos figūros.

NUO NAUJŲJŲ METŲ
UZSISAKYK "NAUJIENAS".

**Pusę alkoholikų
vaistais pagydė**

Dr. Colin Smith iš Saskachewa-
no, Kanadoje, bandydamas įvai-
rius vaistus prieš alkoholikus,
pagaliau atrado tokius, nuo ku-
rių dvylika beviltiškai nusigė-
rusių ir protą pragerusių alko-
holikų visiškai pasveiko, nors
kitą dvyliką nepasisekė besu-
grąžinti į protą.

**BLOGIAU VĖLIAU
NEI NIEKAD!**

— Kas dabar tau tą akį taip
mėlynai užmušė?
— Na gi tas jaunavedys,
kam aš jo nuotaką pabučia-
vau...
— Nagi, nuotaką pabučiuot
papročiai leidžia!
— Taip tai taip, bet tai atsi-
tiko dviem metams po vestu-
vių praėjus...

ADOLFAS HASENAITIS

1500 CLUB

1500 So. 49th Ave. Cicero 50, Illinois
Tel.: TOWNhall 3-9695

SVETAINĖ PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

GRANT WORKS COAL & OIL
(WE SELL FUEL OIL)

ADAM BERNADISIUS, Sav.

16th St. and 49th Court Cicero 50, Illinois
Office phone: OLYmpic 2-9311

Best Wishes
for a
Merry Christmas
and a
Happy New Year

from the
Republican Officials of the Town of Cicero

JOHN F. KIMBARK

HENRY J. SANDUSKY
JERRY F. JUSTIN
JOSEPH S. KRAL
TED J. ZAREMBA
JOHN F. KIMBARK
STANLEY PARA
JERRY HOLECEK
FRANK I. KRAL
JOHN B. BERNARD

President
Town Clerk
Collector
Supervisor
Assessor
Trustee
Trustee
Trustee
Police Magistrate

AND

JERRY DOLEZAL
REPUBLICAN TOWNSHIP COMMITTEEMAN
AND COUNTY COMMISSIONER

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR ARTEJANČIŲ
NAUJŲJŲ METŲ PROGA DAUG
LAIMĖS BICIULIAMS LINKI

CICERO STATE BANK

25th STREET and CICERO AVE.
OLYMPIC 2-2000

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ IR
SĖKMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI

EUPHROSINE MIKUZIUTE
SLA IZDO GLOBEJA

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems savo draugams ir pacientams linki

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

832 West 31st Street
Tel.: Victory 2-1581

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems savo draugams ir pacientams linki

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue
Tel.: Virginia 7-0036

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

AL. G. KUMSKIS

PRESIDENT LITHUANIAN DEMOCRATIC
NATIONAL COMMITTEE

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems savo draugams ir pacientams linki

DR. V. ŠIMKUS

744 West 35th Street
Tel.: Yards 7-3146

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI

DR. K. DRANGELIS

2420 West Marquette Road
Ofiso tel.: REpublic 7-2266

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS
LIETUVIUS KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA.
LINKIME JIEMS LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

PAUL M. SMITH, JR.

PAUL M. SMITH & CO., INC.

Paul M. Smith, Peter Vilkelis, Frank Woidat,
Juozas Krukas
2444 WEST 71st STREET
Real Estate—Mortgages—Sales—Insurance
Tel.: HEmlack 4-0680

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems savo draugams ir pacientams linki

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 West 71st Street
Tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Linksmų Šventų Kalėdų švenčių linkime
visiems savo pacientams ir pažįstamiems

DR. JOSEPH KELLA
DENTIST

6558 So. Western Ave. Chicago, Illinois
Tel.: HEmlack 4-2061

Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina
visus savo kostumerius ir draugus

A. ANDREWS
HARDWARE, TOOLS and CUTLERY

135 Broadway Melrose Park, Illinois
Phone: FILLMORE 3-0745
37 metus pasėkmingai aptarnauja savo kostumerius.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
VISIEMS NAUJENIEČIAMS
IR DRAUGAMS LINKI

Juozapas Balčiūnas
LIET. TAUTINIŲ KAPINIŲ
Prezidentas

LIETUVIŲ AUDITORIJOS
direktorius ir Naujienų
skaitytojas nuo pirmo
Naujienų numerio.

7155 S. Sacramento Ave.
GRovehill 6-5078

ANNA RENTAUSKIENĖ ir ANASTAZIJA
STANKEVICIENĖ,

BALTIC INN TAVERNS
(3129 So. Halsted St.) savininkės,

maloniai sveikina savo draugus, pažįstamus ir kostumerius
KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ VISIEMS!

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

S. BALZEKAS, Sr.

DRAUGAMS,
KOSTUMERIAMS
— ir —
VISIEMS
LIETUVIAMS!

★ ★ ★

S. BALZEKAS, Jr.

BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.

CHRYSLER — PLYMOUTH — Distributor
"U WILL LIKE US"

4030 Archer Avenue

Telephone Virginia 7-1515

NEMALONI PASLAPTIS

— Mylimasis, turiu tau pasakyti labai nemalonią paslaptį pirmiau nei patapsiu tavo žmona... Turiu...
— Kas yra? suserimo sužadėtinis, — Ką turi...?
— Turiu dirbtinus dantis...
— Bet mieloji, tai tokia smulkmena, raminsi sužadėtinis.
— Mielasis, ne tokia smulkmena. Aš dentistui tebeskolinga 400 dolerių...

SUVALGĖ ŽADINTUVĄ

Svečias apsinakvojęs mažame viešbutyje, po vakarienės nuėjo gulti. Kitą rytą kiek per anksti nulipa apačion ir skundžiasi šeiminiui: "Tamsta, po tos gaidžio vakarienės vakar vakarą, naktį pajutau tokį sunkumą, kad nuo ketvirtos valandos nebegalėjau užmigti!

— Tai puikus paukštis buvo tas gaidys, pertraukė šeiminkas. — Mielas pone, jis ilgus metus kas naktį lygiai keturiuose visus namus prikel-davo!

Linksmų Žiemos švenčių ir Laimingų Naujų
Metų linki visiems lietuviams!

ANTANAS TAMKEVIČIA

7241 South Troy St. WALbrook 5-6326

PAMINKLINĖ

(Prieš Lietuvių Tautines Kapines)

8200 South Kean Avenue GLOBE 8-0638

Didžiausias pasirinkimas moderniškiausių paminklų, antkapių, markerių, mauzoliejų aukštomis ir labai prieinamomis kainomis. Prašome užsukti, pasiteirauti kainų ir pasirinkti tokį paminklą, kokį Jūs norite, kad vėliau nebūtų priemestas nepageidaujamas.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, DECEMBER 23, 1958